

KOMMUNSTYRELSEN

YTTRANDE

2015-09-17

Dnr 15-0297

Handläggare:

Tony Stark

Telefon: 0278 – 252 19

E-post: tony.stark@bollnas.se

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
Dnr. N2015-3479-TIF
103 33 Stockholm**Yttrande: Koll på anläggningen SOU 2015:42 (N2015-3479-TIF)**

Bollnäs kommun har tagit del av delbetänkandet Koll på anläggningen (SOU 2015:42) och lämnar följande yttrande:

Bakgrund

Regeringen beslutade den 8 maj 2013 att en översyn av järnvägens organisation skall göras. Syftet med översynen är att föreslå förbättringar av järnvägssystemets organisation, som på bästa sätt möter framtidens krav på ett effektivt och hållbart transportsystem.

”Koll på anläggningen” är en lägesrapport från utredningen om järnvägens organisation, med fokus på byggande och underhåll av infrastrukturen.

Bollnäs kommun vill lämna ett yttrande utifrån den process som varit under våren 2015 när det gäller Trafikverkets införande av servicefönster på Norra Stambanan. Särskilt utifrån de negativa konsekvenser metoden medför för persontrafiken på Norra Stambanan. Denna 28 mil långa järnväg – som används av godståg, regionaltåg och fjärrtåg – är också en grundläggande länk i Atlantbanestråket som sammanbinder närmare 3 miljoner människor mellan Stockholm-Arlanda-Uppsala-Gävle-Bollnäs-Östersund-Åre-Trondheim. Atlantbanan består av Ostkustbanan, Norra Stambanan, Mittbanan och Meråkerbanan i Norge.

Yttrandet ska skickas in till Näringsdepartementet senast den 18 september 2015.

Kommentarer

Politiken är tydlig; Trafikverket är en samhällsbyggare och ska ha en dialog med samhällets alla aktörer. Bollnäs kommun strävar efter en strategisk och långsiktig planering tillsammans med Trafikverket, regioner, kommuner, näringslivet m.m. Vidare har kommunen tagit till sig Trafikverkets budskap om hållbar samhällsplanering och att styra mot ökat kollektivt resande med tåg och buss. Utifrån det är Bollnäs kommun mycket kritisk till det arbetssätt Trafikverket nu väljer att införa servicefönster på. Dels har berörda parter som kommuner, regioner och näringsliv tappats bort i samrådsprocessen och dels har ingen fullständig utredning gjorts över effekterna på trafiken på enkelspår och längre sträckor. Konsekvensen är att frågor om regional utveckling inte

hanterats i samrådsprocessen, vilket tyvärr nu slår sönder ett långsiktigt och interregionalt arbete med att bygga upp en tillförlitlig och regelbunden persontrafik längs med hela Atlantbanestråket.

Servicefönster har starkt ifrågasatts av sakkunniga inom järnvägsområdet, bland annat eftersom den disponibla tiden endast i liten omfattning kommer att kunna användas för faktiskt underhåll. Servicefönster drabbar inte bara persontrafiken utan även godstrafiken, där metoden kommer att skapa stora låsningar för långväga transporter, vilket i så fall troligtvis också kommer att ge negativa konsekvenser för övrig trafik i form av längre tider för tågmöten m.m. Vidare har inte järnvägsnätet i Sverige samma flexibla omledningsmöjligheter som i Nederländerna, som utgör en stor inspirationskälla till införandet av servicefönster.

Bollnäs kommunen har en regelbunden dialog med Trafikverket genom bland annat diverse möten, seminarier och strategiska samarbetsprojekt som Atlantbanan, Fjällvägen och Bergslagsdiagonalen. I dessa forum diskuteras bland annat möjligheter till kompetensutveckling, arbets- och studiependling samt näringslivets transporter. Trots denna dialog kan kommunen nu konstatera att detta arbete inte kommit med i Trafikverkets process med införandet av servicefönster, vilket måste ses som anmärkningsvärt.

Bollnäs kommun välkomnar översynen av järnvägens organisation för att kunna effektivisera byggande, underhåll och användning av järnvägsinfrastrukturen. Kommunens förhoppning är att föreslagna åtgärder kommer att bidra till att förbättra och effektivisera underhållet av järnvägen, samtidigt som det medger en fortsatt utveckling av person- och godstrafiken. Men innan ett bredare genomförande av servicefönster finns det många oklarheter som måste redas ut – särskilt på enkelspår och längre sträckor.

Avslutningsvis har förslaget om servicefönster tydligt visat att Trafikverket saknar kunskap om de negativa samhällseffekter ett införande av servicefönster medför. Trafikverket har inte tagit nödvändig hänsyn till behovet av arbets- och studiependling med tåg och utveckling av godstransporter på järnväg och saknar i många delar förmågan till bedömning av samhällsnyttor. En ökad och fördjupad dialog med kommuner och regioner skulle sannolikt vara ett effektivt medel för att komma till rätta med sådana brister och öka Trafikverkets möjligheter att svara upp mot sin målsättning att gå från att vara en infrastrukturförvaltare till att bli en samhällsutvecklande myndighet.

För Bollnäs kommun

Marie Centerwall
Kommunalråd

Anders Johansson
Kommunchef

Dnr 15-0297 Dpl 510

§ 138 Remiss av delbetänkande – Koll på anläggningen (SOU 2015:42)

Beslut

Arbetsutskottet beslutar

att anta yttrandet.

Denna paragraf förklaras omedelbart justerad.

Redogörelse

Regeringen beslutade den 8 maj 2013 att en översyn av järnvägens organisation ska göras. Syftet med översynen är att föreslå förbättringar av järnvägssystemets organisation som på bästa sätt möter framtidens krav på ett effektivt och hållbart transportsystem. "Koll på anläggningen" är en lägesrapport från utredningen om järnvägens organisation, med fokus på byggande och underhåll av infrastrukturen.

För Bollnäs kommuns del är det relevant att lämna ett yttrande utifrån den process som varit under våren 2015 när det gäller Trafikverkets införande av servicefönster på Norra Stambanan. Särskilt utifrån de negativa konsekvenser detta medför för persontrafiken på Norra Stambanan, vilket är en länk i Atlantbanestråket som sammanbinder närmare 3 miljoner människor mellan Stockholm-Arlanda-Uppsala-Gävle-Bollnäs-Östersund-Åre-Trondheim.

Yttrandet ska skickas in till Näringsdepartementet senast den 18 september 2015.

Handlingar

Yttrande: Koll på anläggningen SOU 2015:42
Remiss 2015-05-18 med bilagor

Protokollsutdrag: Näringsdepartementet, kommunstyrelsen, akt

Ordförande
Marie Centerwall

MC

Justerande
Bengt-Olov
Renöfält

BeO

Utdragsbestyrkande

